

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta filozofická

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Eliška Halová

Název práce: Hnutí Chabad v Praze po roce 1989

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cíl práce se do určité míry míjí s tématickým vymezením v textu práce. Ačkoliv se práce jmenuje „*Hnutí Chabad v Praze po roce 1989*“ jako cíl je uvedeno: „... aby si člověk, který ví jen základní věci o judaismu, rozšířil své znalosti o chasidismu. Aby člověk, dejme tomu nadšený fanoušek Matysiahua, dokázal po přečtení této práce vysvětlit svým přátelům, jak chasidismus vznikl a proč, jaké byly jeho původní ideje, a aby dokázal stručně pohovořit o tom, jak vznikal Chabad a jaká byla jeho cesta od menšího východoevropského židovského hnutí k obrovskému celosvětovému hnutí s miliony členů“. Jako oponent vlastně nevím, zda je cíl splněn či nikoliv. Zde uvedený cíl, jdoucí nad rámec tématu, byl splněn částečně. Cíl má však reflektovat téma a proto níže hodnotím, do jaké míry se autorce podařilo zpracovat téma „*Chabad v Praze po roce 1989*“.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Studentka si vybrala téma, k němuž je k dispozici jen velmi málo literatury a které není možné zvládnout bez terénního výzkumu. Na práci je to patrné. Text má 63 stran, přičemž o Chabadu v Praze, který má být podle názvu práce hlavním tématem, se hovoří na stranách 38-56. Ostatní stránky tvoří stručně převyprávěné dějiny chasidismu a chabadu obecně. Některé pasáže pak tématicky poněkud vyčnívají, jako například: převyprávění luriánské kabaly (str. 17-19), pasáže o záchraně Schneersohna před nacismem (23-25), technice prepisování svitku Tory (45-46) nebo o životě rabi Šmelkeho z 18. století (str.: 56-60). Práce má silnější a slabší místa. Některé z těchto pasáží jsou i zajímavé, ale jiné zase působí, jako by autorka potřebovala nastavit místo. Jiné (chasidismus v Čechách) by byly naprosto opodstatněné, kdyby byly umístěny v jiné části práce. Informace o pražském Chabadu jsou poměrně stručné a spočívají v představení institucí, které Chabad v Praze provozuje a stručného shrnutí procesu etablování Chabadu v Praze. V této části je největší pozornost věnována rekonstrukci roztržky na půdě pražské židovské obce v roce 2005, která vyústila i v nechvalně známé fyzické potyčky mezi příznivci a odpůrci pronikání Chabadu mezi pražskými Židy. Zde autorka nabízí i vlastní rešerši tisku a rozhovory se zúčastněnými.

Čas od času se v práci objeví tvrzení, které autorka úplně nedomyslela, jako například: „*Pokud bych měla co nejpřesněji vylíčit význam Likutej amarim neboli Tanji, myslím, že by bylo vhodné toto přirovnání-pokud křesťanství má Bibli, Chabad má Tanju.*“ (str. 14). Na podobná tvrzení a příklady je třeba být opatrný. Pokud křesťanství má Bibli, tak Chabad má také Bibli, totiž Tóru. Tanja je komentář, midraš, který je sice významný, ovšem neklade si ambici stát se náhražkou Písma.

S obsahovým zpracováním souvisí i jeden detail, se kterým jsem se doposud v bakalářských a diplomových pracích nesetkal a vlastně ani nevím, jak na něj reagovat. Autorka je bezesporu hrdou a milující matkou a oponent může jen popřát *mazl tov!* V odborném textu však musí být schopna rozdělit svůj osobní a profesní život... Věnování „Kryštůfkovi“ vycentrované na první straně dokonce se srdíčky, opakované zmínky „Kryštůfek toto“ a „Kryštůfek tamto“ a fotografie v příloze, z nichž to vypadá, jako by „Kryštůfek“ a jeho hrdá matka byli skoro důležitější než fotografovaní rabíni, celou práci zbytečně shazují. Reklamu na domácí firmu Kamenoprůmysl s.r.o. uvedenou v závěru práce (dokonce i v anglickojazyčném abstraktu) bych rovněž do závěru vědecké práce nevrátil.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Několik nepříjemných problémů bohužel nacházím i ve formální úpravě. Veškeré citace elektronických zdrojů v závěru práce jsou chybné a bylo by nutné je předělat – obsah na internetu není možné uvádět pouze výčtem adres. Internetový obsah někdo napsal, někdy a někde jej publikoval a jelikož je internet velmi dynamickým prostředím, pak je třeba i uvést, že autor práce tento obsah v nějaký konkrétní den přistupoval a po tomto dni už nemůže ručit za platnost adresy. Všechny tyto údaje ale v závěrečném seznamu zdrojů chybí.

Ačkoliv autorka tvrdí, že používá úzus podle slovníku Judaismus od A do Z, většinou je použitý úzus poplatný citovanému zdroji, tj. zpravidla angličtině a není sjednocen. Je tedy možné setkat se s prepisy jako: "Tzemach Tzedek" (str. 21, správně má být Cemach cedek či "Moreinu Ha Rabbi Schmuel", tamtéž, správně by asi mělo být "Morejnu ha-rabi Šmu'el" atd.). Je třeba mít na paměti, že kupříkladu stránky Chabadu, z nichž autorka čerpá jsou v angličtině, která má jiný úzus přepisu hebrejštiny. Autorka je hebrejštinářka a měla by tedy tyto nuance znát. Většina prepisů hebrejských výrazů je ve skutečnosti uvedena v anglickém tvaru. Občas dochází k záměně slov při přepisu, ovšem domnívám se, že zde spíše „řádily“ automatické opravy, například na str 15. „Jech ha-tov“, kde asi autorka měla na mysli „jecer ha-tov“.

Trochu nezvyklé je použití biblických překladů podle *Překlad 21. století*. Pro překlady biblických textů je v české religionistice zvykem používat ČEP, rabínský překlad či Kralickou Bibli. Překlad 21. století je velmi nepřesný, neboť záměrem překladatelů byla čtivost a srozumitelnost. Jako takový je velmi pěkný, ovšem je určen pro rekreační četbu a nikoliv pro odbornou práci s biblickým textem. S překlady pak souvisí i otázka, co znamená, když autorka v poznámce pod čarou u citace uvádí "volně přeloženo", načež ale přeložený text označí jako přímou citaci? Je to tedy přímá citace, nebo volná parafráze? Způsob citování to musí reflektovat. Nerozumím také způsobu ozdrojování informací o záchraně Rebbe Schneersohna na str. 24, které zní: "převyprávěno na základě shlédnutí traileru k filmu "Chabad Rebbe and the German Officer,, režie Larry Price, dostupné..." [atd.] Mám to chápat tak, že autorka vyvozuje jakékoliv závěry o obsahu či synopsi filmu na základě traileru?

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

V závěru své práce autorka píše: „Na poslední řádky mé diplomové práce bych chtěla napsat své přání. Přála bych si totiž, aby má práce skutečně splnila můj cíl rozšířit potenciálním čtenářům vědomosti o judaismu, chasidismu a Chabadu a také, aby si ti, kteří jsou informovanější než já, řekli, že má práce není zase tak špatná.“ (str. 63). Tento citát vystihuje můj celkový dojem z předložené práce. Práce „není tak špatná“, ovšem její obhajoba bude v současné podobě bohužel nesnadná.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

Z jakých zdrojů čerpá židovská mystika?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

DOBŘE

Datum:

7.5.2014

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte příložený list.